

การส่งเสริมทักษะทางการพูดของเด็กปฐมวัย
โดยใช้หนังสือนิทาน

จัดทำโดย

นางสาวณัฐมน มากวุฒิ

รหัส 571291321190 G6

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยมุด

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานของชีวิตเพราะการเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพในวันข้างหน้า จะต้องได้รับการปูพื้นฐานที่ดีมาตั้งแต่ปฐมวัยช่วง 6 ปีแรก ของชีวิตเป็นช่วงที่เด็กมีพัฒนาการในทุกด้านรวดเร็วมาก โดยเฉพาะสติปัญญา (นิตยา คชภักดี . 2530 : 16) ซึ่งสอดคล้องกับ เพียเจต์ (Piaget) ได้กล่าวว่าพัฒนาการทางด้านสติปัญญาที่เกิดขึ้นในวัยก่อนปฐมวัยนี้ จะเป็นรากฐานให้แก่พัฒนาการทางด้านปัญญาในระดับต่อ ๆ ไปและในการพัฒนาประชากรประเทศควรเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย เพราะเด็กพัฒนาทั้งทางร่างกาย สติปัญญาสังคม บุคลิกภาพอย่างรวดเร็ว ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงแรกมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการพัฒนาขั้นต่อ ๆ ไป (ดวงเดือน ศาสตร์ภัก . 2522:10 – 18)

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ การอยู่ร่วมกันในสังคมจำเป็นต้องใช้ภาษาในการสื่อสารความหมายซึ่งกันและกันเพื่อแลกเปลี่ยนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ทักษะคิดตลอดจนประสบการณ์ให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งจะทำให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น ภาษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ต้องอาศัยทักษะการฟัง การพูดซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านและการเขียน เพื่อติดต่อทำความเข้าใจกับผู้อื่นเข้าใจตนได้ (จินตนา สุทธิจินดา.2522:2)

การพูดและการสนทนาจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก ทั้งในชีวิตประจำวัน และชีวิตการทำงาน การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสาร ที่จะนำไปความสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้เพราะมนุษย์ต้องใช้ภาษาอยู่เสมอและใช้คำพูดในการสื่อถึงบุคคล (Persoral media) หรือเป็นวิธีทางหนึ่งในการถ่ายทอดชักนำเอาความรู้สึกนึกคิดของตนมาตีแผ่ แสดงให้ผู้อื่นได้ทราบละเอียด เมื่อเป็นเช่นนี้การพูดจึงเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น (วิรัช อภิรัตน์กุล . 2524:1– 3) ดังนั้น การพูดการสนทนาที่ดีถูกต้องเหมาะสมจึงเป็นการสร้างบุคลิกภาพที่ดีสำหรับบุคคลในอนาคต

การส่งเสริมการพูดให้กับเด็กปฐมวัยมีหลายวิธี เช่น การร้องเพลง การเล่นเกมบทบาทสมมติ ฯลฯ แต่ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้หนังสือนิทานในการส่งเสริมทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เพราะธรรมชาติของเด็กปฐมวัยจะชอบฟังนิทานที่มีรูปภาพประกอบจะช่วยกระตุ้นให้เด็กอยากรู้ อยากเห็น โดยใช้ภาษาพูดสนทนาสื่อสารกับครูเป็นการกระตุ้นให้เด็กอยากพูดทุกวันจะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาดีขึ้น

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อส่งเสริมทักษะทางการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทาน

2. ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งให้ครูและผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกันเด็กปฐมวัย โดยใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะทางการพูดของเด็กปฐมวัย

3. ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษานี้มีขอบเขตดังนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นนักเรียน ชาย-หญิง อายุ 3-4 ปี ชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยมุด สังกัดสำนักงานปลัด อบต.บางมะเดื่อ จำนวน 4 คน

3.2 ระยะเวลาในการศึกษา

ในการศึกษานี้ ได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ทำการทดลองเป็นเวลา 12 ครั้ง

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หนังสือนิทาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการพูด

4. สมมติฐาน

เด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหนังสือนิทาน มีทักษะการพูดชัดเจนขึ้น

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพมีทักษะการพูดดีขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด

- 1.1 ความหมายของการพูด
- 1.2 ความสำคัญของการพูดและการสนทนา
- 1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาพูดของเด็กปฐมวัย
- 1.4 ความพร้อมของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูดของเด็ก
- 1.5 กระบวนการพูดของเด็กปฐมวัย
- 1.6 บ้านกับการพัฒนาการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย
- 1.7 ปัจจัยที่มีผลต่อการพูดมากพูดน้อยในเด็กปฐมวัย
- 1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทาน

- 2.1 ความหมายของนิทาน
- 2.2 ประเภทของนิทาน
- 2.3 นิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยต่าง ๆ
- 2.4 ประโยชน์ของนิทาน
- 2.5 การเลือกนิทาน
- 2.6 คุณค่าของนิทาน
- 2.7 เทคนิคการเล่านิทาน
- 2.8 จุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทาน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

การพูด ความหมายของการพูด

การพูดเป็นพฤติกรรมการสื่อสารด้วยการใช้ภาษาที่ควบคุมไปกับการฟังกล่าวคือเมื่อมีผู้พูดก็ต้องมีผู้ฟังจึงจะเกิด ความสมบูรณ์จะขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้ สวานิตยมาภย์ (2525) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า "การพูดคือการใช้ถ้อยคำน้ำเสียงและอากัปกิริยาท่าทางเพื่อ ถ่ายทอดความคิดความรู้ความรู้สึกและความต้องการของผู้พูดให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนอง" จากความหมายดังกล่าวนี้จะเห็น ได้ว่าการพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองให้ผู้อื่น ได้รับรู้เข้าใจโดย อาศัยการแลกเปลี่ยนมิใช่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติธรรมชาติเป็นเพียงผู้ให้อวัยวะที่ใช้สำหรับออกเสียงมาเท่านั้นคนเราถ้า อวัยวะที่ใช้สำหรับออกเสียงไม่บกพร่องก็สามารถเปล่งเสียงออกมาได้ซึ่งเป็น เรื่องของธรรมชาติแต่ที่จะเปล่งเสียง ออกมาให้เป็นภาษาที่สื่อสารกันเข้าใจในหมู่มชนด้วยกันนั้นต้องอาศัยการเรียนรู้คือเรียนรู้ถึงภาษาที่ใช้พูดจากันใน หมู่เหล่าและอาศัยการแลกเปลี่ยนเพื่อให้พูดได้บรรลุจุดมุ่งหมายของการพูดและใช้ การพูดเป็นประโยชน์ในการ ดำรงชีวิตได้

สรุปแล้วการพูดก็คือพฤติกรรมการสื่อสารของมนุษย์โดยอาศัยภาษาถ้อยคำน้ำเสียงตลอดจนกิริยาท่าทาง และอื่นๆเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนแก่ผู้อื่นให้เกิดผลตอบสนองตามที่ต้องการ

ความสำคัญของการพูดและการสนทนา

การพูดเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่สุดสำหรับบุคคลทุกอาชีพในสังคมไทยรวมทั้งสังคมต่างประเทศต่างก็เห็นความสำคัญของการพูดวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือเพื่อ โน้มน้ำใจผู้ฟังให้คล้อยตามในเรื่องที่ตนพูด การพูดจึงเปรียบเสมือนบันไดสำคัญขั้นแรกของมนุษย์ในการสมาคมและเป็นสะพานเชื่อมไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ได้การพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์หลายประการ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาพูดของเด็กปฐมวัย

(กรณีการฟังเพลง, 2534 ะ 20 - 21)

1. วุฒิภาวะเมื่อเด็กมีความเจริญขึ้นตามลำดับความสามารถในการพูดการเขียนย่อมตามมานับตั้งแต่อายุ 15 เดือนขึ้นไปแล้วเด็กจะใช้ภาษาพูดมากขึ้นตามลำดับจนกระทั่งอายุ 36 เดือนจะสามารถใช้คำพูด 376 คำต่อวันและเมื่ออายุ 48 เดือนจะพูดได้ 397 คำต่อวันและสามารถใช้คำวิเศษณ์และคำคุณศัพท์เพิ่มมากขึ้นตามลำดับและนอกจากนั้นถ้า หากมีสมาธิก็จะจดจำสิ่งที่ได้ยิน ได้ฟังมาแล้วต่อให้คนอื่นทราบบ

2. สิ่งแวดล้อมถ้าหากพ่อแม่ผู้ปกครองสนใจเอาใจใส่พยายามพรีาสอนให้เด็กพูดคุยและหัดอ่านหัดเขียนอยู่ตลอดเด็กจะมีความพร้อมทางภาษามากโดยเฉพาะครอบครัวที่มีการศึกษาสูงย่อมมีส่วนสร้างความเจริญทางภาษาให้เด็กได้ดีกว่าครอบครัวที่มีฐานะยากจนซึ่งส่วนมากไม่ค่อยสนใจในเรื่องภาษาของบุตรหลานของตนเท่าที่ควร

3. การเข้าใจความหมายภาษาที่ใช้พูดถ้าอยู่ในวงแคบศัพท์ที่พื้นๆธรรมดาแต่ถ้าหากอยู่ในชุมชนที่กว้างใหญ่เด็กก็ สามารถเข้าใจคำประ โยควลีที่มีความหมายต่างๆ ได้ดีฉะนั้นการพูดอะไรก็ตามที่เด็กเพียงแต่เลียนคำพูดเลียนเสียงพูดผู้ใหญ่จึงควร ได้ยื้อนถามเขาดูบ้างว่าที่พูดๆนั้นเข้าใจเพียงใดเปรียบเสมือนคนไทยที่พูดคำต่างประเทศตามเขาแต่ออกเสียงผิดความหมายก็ย่อมจะเปลี่ยน ไปได้ดังนั้นเพื่อ!)องกันความผิดพลาดดังกล่าวจึงควร ได้ยื้อนถาม

ความหมายในสิ่งที่เด็กพูดได้แต่ไม่เข้าใจความหมายด้วย

4. การให้พัฒนาการทั้งหมด (0⁶๒1)6 & ๕ \\\(๑0๒) เราจะต้องให้เด็กมีรูปร่างที่ดีหน้าตาสดใสสะอาด ภายใจ สมองก็ต้องให้ดีสุขภาพสมบูรณ์และสังคมก็ต้องดีจึงจะทำให้เด็กมีความเจริญทางภาษาได้ดีไม่ควรแต่เพียงว่าให้อ่านได้เขียนได้เท่านั้นเราต้องคำนึงถึงหลักของความต้องการความสนใจจากเพื่อนๆของเด็กด้วยถ้าหน้าตาสกปรก เพื่อนๆก็ย่อมไม่พูดคุยด้วยโอกาสที่จะมีความเจริญทางภาษาพูดก็ยิ่งเปรียบเทียบกับรูปร่างหน้าตาสะอาดสดใส

5. ขั้นตอนและการจัดชั้นเรียนการจัดโรงเรียนแบบไม่มีชั้นแต่อาศัยความสามารถทางภาษาเป็นแนวก็น่าจะ ได้ ลองจัดให้เป็นทีเพร์หลายต่อไปหลักสูตรและขั้นตอนการสอนบางบทก็น่าจะสลับเปลี่ยนไปได้ตามระดับ ความสามารถและความพร้อมของนักเรียนจึงมีข้อที่น่าสังเกตว่าบางแห่งสอนบทเรียนยากก่อนแล้วกลับมาสอนบท ธรรมดาภายหลังโดยอ้างแต่หลักสูตรซึ่งตามความเป็นจริงแล้วครูผู้สอนน่าจะสามารถในการวินิจฉัยบทเรียน นั้นๆได้ด้วยตนเอง

6. การมีส่วนร่วม (?3ส10ชู่)*๓11) กิจกรรมใดๆก็ตามเด็กๆควรมีส่วนร่วมทุกครั้งทุกคนครูไม่ควรเลือก ที่รักมักที่ ชังจะต้องพิจารณาความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลและกำหนดงานให้ทำร่วมลับเพื่อนๆตามใจ สมัครหรือครู กำหนดกลุ่มให้บางครั้งการทำงานเป็นกลุ่มการทำงานเป็นกลุ่มย่อยการร่วมกิจกรรมต่างๆมีส่วน ช่วยให้เกิดมีความ เจริญทางภาษาได้อย่างมาก

ความพร้อมของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูดของเด็ก

จากการส่งเสียงฮือฮาอ้อแอ้ของทารกมาเป็นคำเดียวที่มีความหมายในวัย 1-2ปีจนกระทั่งสามารถเปล่งเสียง ออกมา เป็นคำพูดที่ต่อเนื่องกันเป็นประ โยคเพื่อสื่อความหมายและเล่าเรื่องได้ในเด็กอายุ 3-4ปี จริงๆแล้วมนุษย์เราสามารถสื่อสารกันด้วยน้ำทางการแสดงออกของสีหน้าและการเปล่งเสียงแต่จะเห็นว่าการแสดง ความต้องการหรือพยายามสื่อความหมายผ่านทางท่าทางและสีหน้าจะไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงมากในขณะที่การเปล่ง เสียงเพื่อสื่อความหมายนั้นมีการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการค่อนข้างมาก โดยเฉพาะช่วง 4ปีแรกของชีวิต การพัฒนา ของภาษาพูดทั้งด้านการรับรู้และการแสดงออกจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัย

1. ระบบการได้ยินที่ปกติ
2. ระบบการเปล่งข้อมูลในสมองที่ปกติ
3. ระบบการออกเสียงที่ปกติ

สิ่งเร้าจากภายนอกที่เหมาะสมซึ่งช่วยกระตุ้นให้เด็กต้องการพูดเป็นการสื่อสารเมื่อมีคำพูดจากบุคคลหนึ่งไปยังเด็ก ทารกคลื่นเสียงจากผู้พูดจะผ่านทางหูเด็กไปยังสมองแล้วเกิดการแปลงข้อมูล พร้อมกับการสั่งให้ร่างกายของเด็ก ทารกนั้นแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ได้ การตอบโต้เป็นเสียงหรือคำพูดนั้นต้องอาศัยการประสานงานระหว่างกล้ามเนื้อ กระดูกและกระดูกอ่อนที่จะช่วยให้ เกิดลมพุ่งจากปอดผ่านหลอดลมและช่วยบังคับกระแสลมผ่านสายเสียงไปยัง ลำคอเพดานพินชากรรไกรและริม ปีกาการประสานงานของส่วนต่างๆในการเปล่งเสียงนี้ต้องอาศัยเวลาในการ ช่วยให้เกิดการทำงานที่เหมาะสมและ สอดคล้องกันเด็กเองจะต้องเรียนรู้และรู้จักสังเกตเวลาโต้ตอบกับผู้อื่น จนกระทั่งสามารถใช้การพูดเป็นการสื่อ ความหมายกับผู้อื่นได้

กระบวนการพูดของเด็กปฐมวัย

การพูดของเด็กปฐมวัยจะมีลักษณะดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นปฏิบัติการสะท้อน จะเกิดขึ้นกับเด็กในช่วงทารกแรกเกิดจนถึงอายุประมาณ 1 เดือนครึ่งการเปล่งเสียงออกมาของเด็กในระยะนี้ไม่มีความหมายแน่นอนแต่เสียงร้องประกอบกับท่าทางการ เคลื่อนไหวบ่งบอกถึงสภาวะร่างกายที่เด็กเผชิญอยู่เด็กเริ่มหันไปทางเสียงพูดที่เด็กได้ยิน ขั้นที่ 2 ขั้นออกเสียงอ้อแอ้ จะเกิดขึ้นกับเด็กในช่วง 3-4 เดือนโดยอวัยวะการฟังเสียงและการ เปล่งเสียงได้แก่หูปากลิ้นเริ่มพัฒนามากขึ้นเด็กจะได้ยินทั้งเสียงของผู้อื่นและเสียงของตนเองเด็กจะลองทำเสียง ต่างๆที่ได้ยิน ขั้นที่ 3 ขั้นเลียนเสียง เริ่มเมื่อเด็กอายุได้ 6 เดือนเป็นขั้นที่ประสาทรับฟังเสียงและประสาทตา พัฒนขึ้นจนสามารถจับเสียงที่ผู้อื่นพูดได้พร้อมกันนี้ประสาทตาจะสังเกตการณ์เคลื่อนไหวของริมฝีปากของผู้พูด ด้วยเด็กสามารถเลียนเสียงของผู้อื่นและเลียนเสียงของตัวเอง ได้ขั้นที่ 4 ขั้นเลียนเสียงผู้อื่น เริ่มเมื่อเด็ก อายุประมาณ 9 เดือนเด็กจะลดการเลียนเสียงตัวเองแต่จะเลียนเสียงผู้อื่นมากขึ้น เพราะระยะนี้เด็กจะให้ความสนใจ ต่อคำที่เด็กคุ้นเคยบางคำและเริ่มสนใจต่อสิ่งต่างๆรอบตัวภายในบ้านมากขึ้นจึงเห็นได้ว่าพัฒนาการด้านการพูดของ เด็กจะพัฒนาจากการพูดอ้อแอ้เป็นการพูด โดยเลียนเสียงตนเองและผู้อื่นจาก 2-3 คำต่อมาเด็กจะสามารถพูดเป็น ประโยคยาวๆที่มีคำศัพท์และมีโครงสร้าง ไวยากรณ์ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น สำหรับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่ม และการสื่อสารของเด็กวัย 3-5 ปีมีลักษณะดังนี้เด็กอายุ 3-4ปีสามารถใช้คำศัพท์ได้ประมาณ 2000-4000คำใช้ ประโยคง่ายๆได้โดยใช้คำประมาณ 3-4 คำชอบเล่นนิ้วมือเล่นจังหวะเรียนรู้คำศัพท์ในเพลงหรือบทกลอนที่มีคำ ซ้ำๆชอบถามด้วยคำว่า ใคร อะไร ที่ไหนทำไม

บ้านกับการพัฒนาการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้ปกครองคือครูคนแรกๆของเด็กและเด็กก็ได้เรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างที่บ้าน โดยไม่ต้องได้รับอิทธิพลหรือได้รับ การสอนอย่างเป็นทางการจากสถานศึกษาแต่อย่างใดดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่เมื่อเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาหรือโรงเรียนอนุบาลแล้วการเรียนรู้จะต้องเชื่อมต่อและเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาและครอบครัว เพื่อไปการเรียนรู้ของเด็กนั้นต่อเมื่อและทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อเด็กเพราะสามารถเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริงที่บ้านได้ ด้วยบทบาทของผู้ปกครองได้แก่

1.เข้าใจพัฒนาการและความแตกต่างรายบุคคลของลูก

เด็กในวัยนี้มีการเจริญเติบโตที่รวดเร็วมากจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองจะรู้และเข้าใจสามารถส่งเสริมพัฒนาการ อย่างเหมาะสมเพราะการเจริญเติบโตในช่วงใดช่วงหนึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเจริญเติบโตในช่วงต่อไป ทั้งนี้เพื่อ ไม่ให้เกิดการชะงักงันอีกทั้งเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันมีสไตล์ ที่อาจแตกต่างกันผู้ปกครองต้องเข้าใจ บางครั้งอาจต้องมีความอดทนกับสไตล์ของลูกต้องไม่นำลูกของตน ไปเปรียบเทียบกับเด็กคนอื่นในวัยเดียวกันแต่ต้องเข้าใจรู้ใจลูกและส่งเสริมพัฒนาการของลูกในวิถีทางที่ลูกชอบ

2.ความรัก/ความอบอุ่น : เด็กต้องการความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่

เด็กทุกคนต้องการความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ตั้งแต่แรกเกิดเนื่องจากเด็กมีกลไกด้านประสาทวิทยาและชีววิทยา มีโปรแกรมในสมองสามารถรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นได้และสื่อสารความรู้สึกความต้องการภายในได้ของตน ได้ความ อบอุ่นที่เด็กได้รับจากครอบครัวจะเป็นกำลังใจสนับสนุนให้ลูกกล้าคิดกล้าทำในสิ่งใหม่ที่ต้องเรียนรู้อีกทั้ง

ความ อบอุ่นนี้เป็นการสร้างสายใยของความผูกพันระหว่างพ่อแม่และลูกให้เกิดความไว้วางใจกล้าเล่าสิ่งต่างๆที่กังวลที่ เป็นปัญหาทำให้ผู้ปกครองได้รู้ความจริงสามารถให้คำแนะนำเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมทั้งในปัจจุบันและ ในภายภาคหน้า

3.การอบรมสั่งสอน: การอบรมเลี้ยงดูกับบุคลิกภาพของลูก

พฤติกรรมการเล่นแบบทางกายวานั้นปรากฏชัดเจนมากทั้งการแต่งกายท่าทางกิริยามารยาทของพ่อแม่ ย่อม ถ่ายทอดไปสู่ลูกการใช้ภาษาพูดและภาษาท่าทางนั้นเด็กสามารถเลียนแบบพ่อแม่ได้อย่างไม่มีผิดเพี้ยนหล่อหลอม เป็นบุคลิกภาพของลูกผู้ปกครองสามารถทำกิจกรรมการสั่งสอนนี้ได้อย่างเป็นธรรมชาติที่บ้านการเรียนรู้ในชีวิตประจำวันของเด็กและครอบครัวทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อการเรียนรู้ที่สถานศึกษา และบ้านสอดคล้องสนับสนุนซึ่งกันและกันอีกทั้งผู้ปกครองยังสามารถจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กได้ โดยอาจจะเริ่มจากการหาสถานที่ประจำซึ่งเจียบสงบไว้เด็กทำการบ้านจัดสถานที่ในการจัดแสดงผลงานต่างๆของเด็กจัดสื่อเกมหนังสือที่เหมาะสมต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในวัยนี้ให้โอกาสเด็กได้แก่วัยช่วยเหลือตนเองแก่ ทักษะ และมีส่วนร่วมช่วยรับผิดชอบงานบ้านเล็กๆน้อยๆตามวัยอย่างสม่ำเสมอเป็นการแก้ความมีวินัยให้กับเด็กอีก ด้วย เรียกได้ว่าวินัยเริ่มที่บ้านและเป็นวินัยที่ใช้ในชีวิตประจำวันเช่นช่วยเก็บของเล่นเมื่อเลิกเล่นเก็บของเล่นเป็นที่ รับประทานอาหารเป็นที่ เป็นต้น

4.การอบรมเลี้ยงดูกับจริยธรรมของเด็ก

การอบรมเด็กเพื่อให้เกิดพัฒนาการทางจริยธรรมนั้นต้องใช้เหตุผลที่เหมาะสมกับระดับพัฒนาการทางการรู้ของเด็กรู้ การใช้เหตุผลที่ไม่สูงเกินระดับพัฒนาการทางการรู้ของเด็กมากนักจะมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการพัฒนาทาง จริยธรรมของเด็กการเลี้ยงดูโดยการใช้เหตุผลจะทำให้เด็กเป็นเด็กดีไม่ก้าวร้าวรู้จักรับผิดชอบชั่วดีมีพัฒนาการทาง ความรู้สึกละอายผิดรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีเมตตากรุณาแก่สัตว์เลี้ยงและผู้อื่น

5.การเสริมแรงใจและไปรางวัลสร้างความมั่นใจให้ลูก

เราพูดกันอยู่เสมอว่าคำชมนั้น ไม่ต้องซื้อหาหากแต่คำชมต้องเป็นรูปธรรมบอกกล่าวว่าคุณทำอะไรดีจึงได้รับคำชม การชมนี้เป็นการแนะแนวทางให้แก่ลูกว่าสิ่งที่ทำนั้นถูกต้องและต้องทำอีกถ้าหากว่าลูกต้องการคำชมและเมื่อทำ บ่อยๆพฤติกรรมนั้นก็กลายเป็นนิสัยเป็นบุคลิกภาพของเด็กสำหรับรางวัลนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของเสมอไปใน ระยะแรกอาจใช้สิ่งของเพื่อช่วยให้เด็กเห็นชัดเจนแต่ต่อมาผู้ปกครองต้องค่อยๆลดสิ่งของลงเหลือไว้เพียงคำพูด ยิ้มพยักหน้าทั้งนี้เพื่อไม่ให้ลูกยึดติดกับสิ่งของหรือกลายเป็นว่าจะทำดีต่อเมื่อมีสิ่งของหากแต่การทำดีนั้นเพราะเป็น สิ่งที่ดี

6.การใช้เวลากับลูกอย่างมีคุณภาพ

เวลาที่มีคุณภาพนั้นอาจจะหลอมรวมอยู่ในกิจวัตรประจำวันไม่จำเป็นต้องจัดขึ้นใหม่หากแต่ผู้ปกครองให้ลูกมีส่วนร่วมอย่างราชาหรือคิดว่าเมื่อลูกร่วมกิจกรรมด้วยแล้วทำให้เกิดความล่าช้าเสียเวลาขอให้ใช้การเสียเวลานั้นอย่างมี คุณค่าเพราะการทำ"งาน"ร่วมกันเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับลูกการสนทนาการพูดคุยกับลูก นั้นยังช่วยให้รับรู้ถึงความคิดความอ่านของลูกสิ่งที่ลูกกลัวที่เป็นปัญหาของลูกหลายๆครั้งเรามีความรู้สึกลูกพูด อะไรก็"ไม่รู้"พอเจอแต่มันคือความคิดสร้างสรรค์ที่ลูกจินตนาการขึ้นซึ่งก็เป็นพัฒนาการตามวัย ความสัมพันธ์หรือ สายใยนี้จะยังคงอยู่ต่อไปและกลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเพราะเมื่อลูกเห็นว่าพ่อแม่คือคนที่

พูดคุยด้วยได้เมื่อมี ปัญหาที่ร่วมกันแก้ไขได้เมื่อเด็กโตขึ้นปัญหาก็ยิ่งสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นในยามที่ลูกต้องการความช่วยเหลือพ่อแม่ก็จะเป็น คนแรกที่ลูกนึกถึง

7.ร่วมมือกับโรงเรียนในการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ความร่วมมือที่ดีของผู้ปกครองกับครูหรือผู้ดูแลเด็กนั้นจะช่วยให้การปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กให้ หายไปได้อย่างง่ายดายเพราะสอนเด็กมาหลายรุ่นอีกทั้งการปรับพฤติกรรมนั้นต้องทำอย่างสม่ำเสมอถ้าร่วมมือกันทำทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านพฤติกรรมนั้นก็หายไประยะเร็ว

8.การร่วมมือกับการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเป็นสำคัญความร่วมมือของผู้ปกครอง เป็นการสนับสนุนให้ลูกเห็นว่าพ่อแม่และครูมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันการเรียนรู้ที่โรงเรียนและที่บ้าน สอดคล้องสนับสนุนซึ่งกันและกันอีกทั้งผู้ปกครองยังสามารถจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กได้นอกจากนี้การที่ผู้ปกครองไปร่วมกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้นเช่นการเป็นวิทยากรอาสาสมัครการให้ข้อมูลของลูกการร่วมประเมินความก้าวหน้าพัฒนาการของลูกการสื่อสารจากบ้านสู่โรงเรียนทำให้เกิดการสื่อสารสองทางซึ่งการติดต่อสื่อสารนี้ไม่ควรเกิดขึ้นเมื่อมีเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาเท่านั้นแต่ควรได้สื่อสารให้ครูได้รับทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้นที่บ้านพัฒนาการของเด็กความสนใจของเด็กความรู้สึกลูกเกี่ยวกับครู โรงเรียนกิจกรรมและการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วยรวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆเช่นแหล่งเรียนรู้สื่อที่น่าสนใจ เป็นต้น

สุดท้ายครอบครัวก็คือรากฐานที่สำคัญสำหรับเด็กๆอยู่วันยังคาหมั่นเติมความรักความเข้าใจในครอบครัว และ ร่วมมือกับ โรงเรียนเพื่อพัฒนาลูกนะคะ เอกสารอ้างอิง คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.(2543). เด็กปฐมวัยของสหรัฐอเมริกา ;รายงานการพัฒนาและการ เรียนรู้. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิกจำกัด.

ปัจจัยที่มีผลต่อการพูดมากพูดน้อยในเด็กปฐมวัย

7 ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการด้านภาษาของเด็ก

1. สุขภาพร่างกายทั่วไป

สุขภาพร่างกายและพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวมีอิทธิพลต่อการพัฒนาด้านภาษาของเด็กการเจ็บป่วยรุนแรงและ สุขภาพที่ไม่แข็งแรงเป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการด้านการพูดของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงสองปีแรกของชีวิต เนื่องจากเมื่อเจ็บป่วยเด็กจะถูกแยกจากคนอื่นๆทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ที่จะพูดได้นอกจากนี้ยังทำให้ขาดความมั่นใจ ในตนเองและจากการที่ป่วยบ่อยทำให้ไม่เกิดความกระตือรือร้นที่จะพูดหรือสื่อสารกับคนอื่นรวมทั้งเด็กที่มีปัญหา ทางการได้ยินก็จะทำให้มีพัฒนาการด้านการพูดที่ช้า ไปด้วยเด็กที่สุขภาพอ่อนแอจะมีพัฒนาการช้าในทุกๆด้านต่าง จากเด็กที่สุขภาพแข็งแรงจะมีความสุขมีชีวิตชีวา มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ดังนั้นหากอยากให้ลูกมีพัฒนาการ ทางภาษาที่ดีต้องเริ่มจากการส่งเสริมให้ลูกมีความสุขที่ดีก่อนละ

2. พัฒนาการด้านสติปัญญา

ภาษาและการพัฒนาด้านสติปัญญามีความสัมพันธ์กันอย่างมากดังคำกล่าวที่ว่า “คำพูดของเด็กเป็นตัวบ่งชี้ เดียวที่ดี ที่สุดที่บอกถึง ใจของเด็คนั้น” เด็กที่พูดเร็วจะมี ใจสูงกว่าปกติในทางตรงกันข้ามหากลูกพูดช้า ไม่ได้ หมายความว่าเขาไม่ฉลาดเพราะความช้านี้อาจจะเกิดจากการเจ็บป่วยหรือปัจจัยอื่นๆ ได้เช่นกัน ด้วยใจที่ต่างกันนี้ทำให้ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำแตกต่างกันเด็กที่พูดเร็วจะสามารถเข้าใจสิ่ง ที่พ่อแม่

สื่อสารกับเขาได้อย่างรวดเร็วจึงสามารถจดจำสิ่งของผู้คนและสามารถพูดทวนคำพูดของพ่อแม่เป็น ประโยคง่าย ๆ ได้อย่างถูกต้องเร็วกว่าเด็กคนอื่น ๆ นอกจากนี้การที่เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์มากขึ้นก็จะเกิดการพัฒนาทางสติปัญญาจากการศึกษาพบว่าเด็กที่มีสติปัญญาดีจะเรียนรู้คำศัพท์และการสร้างประโยค ได้ดีกว่าทั้งยังสามารถใช้คำ ในการสร้าง ประโยคยาว ๆ ได้อย่างถูกต้องอีกด้วยสิ่งสำคัญในการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาของลูกคือการ เสริมแรงด้วยการ กอดหอมและชื่นชมลูกเมื่อเขาแสดงถึงพัฒนาการด้านภาษาที่ดี

3. การเรียนรู้และการเจริญเติบโต

พัฒนาการด้านภาษาของเด็กขึ้นอยู่กับการเรียนรู้และการเจริญเติบโตถึงแม้ว่าจะแก้ไขให้เด็กทารกพูดตั้งแต่อายุได้ 3-4 เดือนเขาก็ยังไม่สามารถพูดได้เนื่องจากกล้ามเนื้อของเด็กยังพัฒนาไม่เต็มที่เด็กส่วนใหญ่จึงเริ่มพูดได้ ในช่วงอายุ 18-28 เดือนซึ่งเป็นช่วงวัยที่ระบบประสาทและกล้ามเนื้อการพูดมีการพัฒนามากพอที่จะเริ่มพูด นอกจากนี้เมื่อเด็กมีการเจริญเติบโตที่เหมาะสมแล้วเขาต้องได้รับการสอนการจูงใจการเสริมแรงให้พยายามจะพูดด้วย เพราะไม่มีใครสามารถเรียนรู้ที่จะสื่อสารได้หากเขาถูกทิ้งไว้ตามลำพังดังนั้นการเจริญเติบโตและการเรียนรู้จึงเป็น ปัจจัยสำคัญที่มาควบคู่กันในการพัฒนาด้านภาษาของเด็กอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

4. สภาพแวดล้อม

งานวิจัยเปิดเผยว่าเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีเหมาะสมและได้รับการกระตุ้นให้พูดจะมีพัฒนาการด้าน การพูดที่ เร็วโดยนักวิจัยได้ทำการสังเกตเด็กกำพร้าพบว่าเด็กที่ได้รับการอุปถัมภ์จะมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีกว่าเด็ก กำพร้าที่ อยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าหรือเด็กกำพร้าที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ได้รับการกระตุ้นให้พูด ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ดูแล ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้ามักจะพูดน้อยและไม่คอยกระตุ้นให้เด็กพูดหรือสื่อสารสภาพแวดล้อมที่ไม่ เหมาะสมเช่นนี้ ทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาและสติปัญญาล่าช้าอีกหนึ่งตัวอย่างที่เชื่อมโยงให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพล ต่อพัฒนาการด้านภาษาคือการศึกษาของเออร์วินศาสตราจารย์วิชาจิตวิทยาใน มหาวิทยาลัยไอโอวาสหรัฐอเมริกาได้ พบว่าเมื่อเพิ่มการกระตุ้นในเด็กที่มีภูมิหลังมาจากชนชั้นล่างทำให้เด็กมีความ สนใจด้านภาษามากขึ้นก็สามารถทำให้เด็กมีการพัฒนาด้านการพูดที่ดีขึ้น ได้ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าไม่ว่าเด็กจะมีภูมิ หลังอย่างไรหากได้อยู่ใน สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีการกระตุ้นก้านการพูดมีโอกาสพูดคุยกับผู้อื่นใหญ่มากขึ้นจะ สามารถส่งเสริมพัฒนาการ ด้านภาษาของเด็กให้ดีขึ้น ได้

5. เพศ

ในช่วงขวบปีแรกเราอาจจะยังไม่เห็นความแตกต่างของพัฒนาการด้านภาษาในเด็กชายและเด็กหญิงแต่เมื่อ เข้าขวบ ปีที่สองพบว่าเด็กหญิงมีพัฒนาการด้านการพูดดีกว่าเด็กผู้ชายโดยเด็กหญิงจะเรียนรู้เสียงพูดและพูดคุยได้ คล่องแคล่วกว่าเด็กชายความแตกต่างนี้จะเด่นชัดมากขึ้นเมื่ออายุมากขึ้นรวมถึงความแตกต่างในเรื่องของสถานะ ทางเศรษฐกิจความสัมพันธ์ใกล้ชิดของแม่และลูกสาวอาจจะทำให้ลูกสาวมีการพัฒนาที่ดีกว่าลูกชายนอกจากนี้ยัง พบว่าความถูกต้องทางไวยากรณ์และการออกเสียงในเด็กชายมีความแม่นยำน้อยกว่าเด็กหญิงอีกด้วยบทความ แนะนำทำความเข้าใจพัฒนาการลูกสาว Vs ลูกชายต่างกันอย่างไร

6. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว

ความสัมพันธ์ของเด็กกับสมาชิกในครอบครัวมีผลอย่างยิ่งกับพัฒนาการด้านการพูดของเด็กเด็กที่ได้รับการ รักและ การปกป้องมากเกินไปจะถูกปิดกั้นทางภาษาทำให้เด็กพูดช้าในทางตรงกันข้ามเด็กที่ไม่ได้รับการเอาใจ

ใส่ไม่ได้รับ การเลี้ยงดูอย่างเหมาะสมจะเกิดความเครียดความวิตกกังวลและเกิดปัญหาทางด้านอารมณ์ตามมาดังนั้น คุณแม่ควรมี ความยืดหยุ่นไม่ตึงเกินไปและไม่หย่อนเกินไปจึงจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาให้ลูกพูดเก่งขึ้นได้

7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีผลต่อพัฒนาการด้านภาษาของเด็กอย่างเห็นได้ชัดทั้งนี้เพราะเมื่อมีสมาชิกในครอบครัวจำนวนมากเด็กจะมีโอกาสที่จะพูดคุยกับผู้อื่นมากขึ้นซึ่งเป็นผลดีต่อพัฒนาการด้านภาษาของเด็ก ทั้ง 7 ปัจจัยนี้มีผลต่อพัฒนาการด้านภาษาของเด็กอย่างไรคุณแม่ได้ทราบแล้วนะจะอยากให้คุณมีพัฒนาการด้านภาษา ที่ดี ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นพัฒนาการให้กับลูกน้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด งานวิจัยในประเทศ

นางสาวสุภา วงศ์พลับ(2555:9) ได้ศึกษาการส่งเสริมทักษะทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือ นิทาน การทำงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการส่งเสริมทักษะทางด้านภาษาพูด เพื่อส่งเสริมการพูดโดยกาใช้นิทาน ประกอบภาพ และการหาประสิทธิภาพของนิทานที่นำมาเล่ากับนักเรียนฟัง โดยการเล่าแบบซ้ำ ๆ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมทักษะในการพูด โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียน ชาย - หญิง อนุบาล 2/7 ภาคเรียนปี 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียน เซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา จำนวน 4 คน โดยได้ดำเนินการดังนี้

- สังเกตพฤติกรรมในแต่ละครั้งที่เล่านิทาน โดยการจดบันทึกพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกในขณะที่ฟังนิทาน ของนักเรียนจำนวน 4 คน
- สังเกตการณ์พูดตอบโต้กับครูและเพื่อน ๆ ด้วยกันในขณะทำกิจกรรมการเล่านิทาน และกิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี โดยผู้ทำการวิจัยได้จดบันทึกพัฒนาการทางด้านภาษา
- สังเกตการณ์เล่านิทานในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่มีนักเรียนจำนวน 22 คนได้แบ่งเป็น 2 ช่วง และ สังเกตการณ์เล่านิทานก่อนนอนกับนักเรียนจำนวน 4 คน ในการจัดกิจกรรมเนื้อหานิทานที่ใช้เป็นแบบพื้นบ้าน และ นิทานอีสป
- เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกต ได้แก่ การจดบันทึก นิทาน รูปภาพในนิทาน
- การเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษาพูด เด็กเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นเรื่อย ๆ จากการพูดออกเสียงไม่ค่อยชัดและการ เล่าเรื่องที่ยังไม่เป็นเรื่องราวจนเริ่มชัดเจน และเป็นเรื่องราวได้มากขึ้น สามารถสื่อสารกับเพื่อนและครู ได้ดียิ่ง กว่าเดิม มีความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีความสนุกสนานในการฟังนิทาน

วีรยา ทองไทร(2556:8) ได้ศึกษาการพัฒนาการพูดเล่าเรื่องโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ประกอบบัตร ภาพและ บัตรคำสำหรับเด็กอนุบาล ความสามารถทักษะทางภาษา ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมพูด เล่าเรื่องโดยใช้ แผนการจัดประสบการณ์ ประกอบบัตรภาพและบัตรคำ ก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคะแนนความสามารถทักษะทางภาษาหลังการจัดกิจกรรม มี คะแนนสูงกว่าก่อนจัด กิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพลอย สุภิชะ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาและ หา ประสิทธิภาพแผนการจัด ประสบการณ์โดยใช้หนังสือภาพประกอบการเล่าเรื่องในกิจกรรมเสริม ประสบการณ์ ชั้น

อนุบาลปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า คะแนนการพัฒนาความสามารถทางภาษาเพิ่มขึ้นจาก ก่อนการจัดประสบการณ์ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 2. คะแนนพัฒนาการทางภาษาของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการจัด กิจกรรมการพูดเล่าเรื่อง โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ ประกอบบัตรภาพและบัตรคำ มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการ ทางภาษาก่อนจัด กิจกรรม เท่ากับ 30.06 และมีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทางภาษาหลังจัดกิจกรรมเท่ากับ 62.00 คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 31.93 คิด เป็นร้อยละ 39.91 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิ่งกาญจน์ อังกสิทธิ์ (2555) ได้ศึกษา การพัฒนาทักษะการใช้ ภาษาไทยของเด็กปฐมวัยตามแนวสมคูลภาษาเรื่อง พยัญชนะไทย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียน เทศบาลสันป่ายาง หลวง จังหวัดลำพูน พบว่า ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาการ เรียนรู้ทักษะการใช้ ภาษาไทย เป็นแนวทางในการสร้างสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางภาษาสำหรับ เด็ก ปฐมวัย และผลของ การหาประสิทธิภาพของสื่อประสมที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.90/90.83 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม และผลการประเมินความพร้อม ทางการเรียนรู้ ทักษะการใช้ภาษาหลัง เรียนของนักเรียนทุกคนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการ ประเมินผลทางการเรียนรู้คิด เป็นร้อยละ 27.83 มีผลการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยสูงขึ้นอย่างมี นัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 จาก ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการพูดเล่าเรื่อง โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ ประกอบบัตรภาพและ บัตรคำสามารถส่งเสริมความสามารถทักษะทางภาษา ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการ เขียน ของเด็กอนุบาลปี ที่ 2 สูงขึ้น รวมทั้งครูก็มีส่วนสำคัญที่ช่วยกระตุ้น เสริมแรงโน้มน้าวให้เด็กอยาก ร่วม กิจกรรม เพื่อพัฒนา ความสามารถทักษะทางภาษามากยิ่งขึ้น

รสสุคนธ์แนวบุตร 1 ศรีภักดิ์ศรีรังสีบรรกุล2(2553:7) ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟัง และด้านการพูด ของเด็ก ปฐมวัยโดยรวมและรายด้านสูงขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เพราะการใช้กิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านเป็น การจัดประสบการณ์ตรงที่เปิด โอกาสให้เด็ก แลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางภาษา เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก อย่างอิสระใน สภาพการณ์ที่เป็นจริงจากการได้ ฟังเนื้อหาจากนิทาน ทำให้เข้าใจความหมายของคำ และยังได้รับความ สนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย นับเป็นการ เพิ่มเติมประสบการณ์การเรียนรู้ทางภาษาให้กับเด็กซึ่งสอดคล้อง กับ บักลญา ดนัตพิลาชวีระ (2551: 146) ได้กล่าวไว้ว่า การฟังของ เด็กเป็นการรับรู้ เรื่องราวด้วยประสาทสัมผัสทางหู ที่เด็กสะสมและนำไปสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษามากกว่าการใช้เพื่อพัฒนาปัญญา เด็กจะเก็บคำพูด จังหวะ เรื่องราวจากสิ่งที่ฟังมาสาน ต่อเป็นคำศัพท์เป็น ประโยคที่ถ่ายทอดไปสู่การพูด ล้ำเรื่องราวที่เด็กได้ฟังมีความชัดเจน ง่ายต่อการเข้าใจเด็กจะได้คำศัพท์และมีความสามารถจากการให้เด็กฟัง จะเห็นได้ว่าการเปิด โอกาสให้เด็กพูดในสิ่ง ที่ ชอบด้วยคำพูดของเขาเอง หรือพูดเรื่องราวจากประสบการณ์เดิม จะช่วยส่งผลให้เด็กเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไรจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าเด็กปฐมวัย ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานพื้นบ้าน มี พัฒนาการการฟังและการ พูดโดยรวมสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า การ จัดกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านเป็นอีกกิจกรรม หนึ่งที่ ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านการฟังและการพูดได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นครูจึงมีบทบาทสำคัญช่วยในการ กระตุ้นคอยชมเชยให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระในด้านการฟัง การพูด โดยจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ตามความสนใจของเด็กจะช่วยส่งผลให้ การเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ สิริมา ภิญญอนัตพงษ์(2550) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมและการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็น

สิ่งจำเป็นในการเป็นแรงเสริมให้เกิดการเรียนรู้สำหรับเด็ก เนื่องจากเด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาจากการฟังแล้วเลียนแบบเสียง

นางสายฝน โอบอุบลศิริ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาล 2/1 โรงเรียนอนุบาลเบตง (สุภาพอนุสรณ์) โดยใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจอง หลังจากการใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองพบว่านักเรียนชั้นอนุบาล 2/1 โรงเรียนอนุบาลเบตง (สุภาพอนุสรณ์) มีทักษะการฟังและการพูดสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือ ภาพประกอบคำคล้องจองร้อยละ 38.64 ซึ่งมีคะแนนก่อนจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 47.53 และคะแนนหลัง จัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ คิดเป็นร้อยละ 86.17

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่า

นิทาน ความหมายของนิทาน

นิทานเป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมากแล้วได้ว่าเป็นวรรณกรรมที่เก่าแก่ที่สุดนิทานอาจมีกำเนิดพร้อมๆกับครอบครัวของ มนุษยชาติมูลเหตุที่มาแต่เริ่มแรกคงเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงแล้วเล่าสู่กันฟังมีการเพิ่มเติมเสริมแต่งให้พิสดารมากยิ่งขึ้นจนห่างไกลจากเรื่องจริงกลายเป็นนิทานไปการเขียนนิทานในความหมายแรกอาจเป็นการเขียนจาก จินตนาการก็ได้

ประเภทของนิทาน

1. ประเภทเทพนิยายหรือปรัมปรา (1๒117 ณ:ธ) เป็นเรื่องเกี่ยวกับเทวดานางฟ้าเรื่องมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติเป็นความฝันและจินตนาการของผู้แต่งเรียกหลายอย่างเช่นนิทานมหัศจรรย์นิทานบรรพบุรุษเรื่องราวมักเกี่ยวข้องกับราชสำนักเจ้าหญิงเจ้าชายมีแม่มดมียักษ์สัตว์ประหลาดตัวละครที่ดีจะเป็นฝ่ายชนะเช่นเรื่องพรอักษณิศาวิสังข์ทอง พระสุธนม โนห์ราชาฯ
2. ประเภทชีวิตจริง เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในโลกของความจริงมีการบ่งสถานที่และตัวละครชัดเจนอาจมี ปาฏิหาริย์ อิททิฤทธิ์แต่เป็นไปในลักษณะที่เป็นไปได้โดยใช้สถานที่เวลาตัวละครที่มาจากความจริงเช่นขุนช้าง ขุนแผนพระอภัยมณี (บางส่วนที่มาจากชีวิตจริงของผู้แต่ง) พระลอพระรถเมรีพระร่วงไกรทอง เป็นต้น
3. ประเภทวีรบุรุษ เป็นเรื่องที่มีหลายตอนขนาดยาวอาจคล้ายชีวิตจริงหรือจินตนาการเป็นเรื่องเล่าที่ กล่าวถึงวีรบุรุษที่ต้องผจญภัยที่มีลักษณะเหนือมนุษย์เช่นเรื่องเฮอร์คิวลิสเซซิอุสและเพอร์ซิอุสของกรีก เป็นต้น
4. ประเภทนิทานประจำถิ่น มักเป็นเรื่องแปลกพิสดารซึ่งเชื่อว่าเคยเกิดขึ้นจริง ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่งบอกสถานที่และตัวละครชัดเจนอาจมาจากประวัติศาสตร์อาจเป็นไปได้ทั้งมนุษย์สัตว์เทวดาผีเช่นเรื่องพระยาพาน พระร่วงเจ้าแม่ศรีอยุธยาดอกหมากตามองสายท้าวปาจิตสับนางอรพิม เป็นต้น
5. ประเภทเล่าอธิบายเหตุ เป็นเรื่องอธิบายกำเนิดความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติกำเนิด ของสัตว์ว่าเหตุใดจึงมีรูปร่างลักษณะต่างๆกำเนิดของพืชมนุษย์ดวงดาวต่างๆ เป็นต้น เช่น ทำไมจระเข้จึงไม่มีลิ้น กำเนิดดาวลูกไก่ กำเนิดจันทรคราส เป็นต้น
6. ประเภทเทพปกรณัมหรือเทพปกรณัม (๐พ7ข1) เป็นเรื่องอธิบายถึงกำเนิดของจักรวาลมนุษย์สัตว์ปรากฏการณ์ทาง ธรรมชาติ เช่น ลมฝนกลางวันกลางคืนฟ้าร้องฟ้าผ่าแสดงถึงความเชื่อทางศาสนามีเรื่องของเทพที่เรารู้จักกันดีเช่น เมฆลารามสูร เป็นต้น

7. ประเภทสัตว์ เป็นเรื่องที่มีสัตว์เป็นตัวเอกโดยจะแสดงให้เห็นความฉลาดและความโง่เขลาของสัตว์ โดยเจตนาจะนุ่งสอนจริยธรรมหรือคตินิยมซึ่งจัดเป็นเรื่องประเภทให้คิดสอนใจ เช่น นิทานอีสป
8. ประเภทมุขตลก เป็นเรื่องขนาดสั้นอาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับมนุษย์หรือสัตว์จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ความ ไม่น่าเป็นไปได้ซึ่งเกี่ยวข้องกับความโง่ความฉลาดการใช้กลฉ้อโกงการแข่งขันการปลอมแปลงความเกียจคร้านเรื่อง เพศการไม่คนหูหนวกนักบวชพระกับจีลูกเขยกับแม่ยายศรีธนญชัย กระจ่างกับเต่า เป็นต้น
8. ประเภทศาสนา เป็นเรื่องเกี่ยวกับศาสนาเช่นเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระเยซูนักบุญพระพุทธรูปเจ้าพระ สวาทซึ่งไม่มีในพระไตรปิฎกอยู่หลายเรื่องซึ่งพรรณนาของผู้เล่ามักถือว่าเป็นเรื่องจริง
9. ประเภทเรื่องผีเป็นเรื่องเกี่ยวกับผีต่างๆซึ่งไม่ปรากฏชัดว่ามาจากไหนเกิดอย่างไรเช่นผีทำห้องและผีปกกะโหลกของไทยภาคเหนือหรือผีที่เป็นคนตายแล้วมาหลอกด้วยรูปร่างวิธีการต่างๆมีผีกองกอย ฯลฯ
10. ประเภทเข้าแบบ เป็นเรื่องที่มีโครงเรื่องสำคัญเล่าเพื่อความสนุกสนานของผู้เล่าและผู้ฟังอาจมี การเล่นเกมแบ่งเป็นนิทานลูกโซ่เช่นเรื่องตากับยายปลูกถั่วปลูกงาให้หลานเผ่านิทานหลอกผู้ฟังนิทานไม่รู้จบเช่น เกี่ยวการนับจะเล่าเรื่อยไปแต่เปลี่ยนตัวเลข

นิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยต่างๆ

นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

ความเหมาะสมของนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยจำเป็นต้องคำนึงถึงความสนใจการรับรู้และความสามารถตามวัยของ เด็กเป็นสำคัญจึงยังเกิดประโยชน์ที่แท้จริงต่อการเรียนรู้ของเด็กเด็กจะเริ่มรับรู้นิทานจากภาพที่มองเห็นและเสียงที่ได้ยิน โดยรู้ความหมายไปที่ละเล็กทีละน้อยจนสามารถเชื่อมโยงภาพและคำบอกเล่าที่ได้ยินตลอดจนจดจำเนื้อหา และเรื่องราวต่างๆที่นำไปสู่การอ่านตัวหนังสือได้อย่างมีความหมายต่อไป เด็กอายุ 0 - 1 ปี

นิทานที่เหมาะสมในวัยนี้ควรเป็นหนังสือภาพที่เป็นภาพเหมือนรูปสัตว์ผักผลไม้สิ่งของในชีวิตประจำวัน และเขียน เหมือนภาพของจริงมีสีสวยงามขนาดใหญ่ชัดเจนเป็นภาพเดี่ยวๆที่มีชีวิตชีวาไม่ควรมีภาพหลังหรือ ส่วนประกอบ ภาพที่ทรงรูปร่างกลมอาจทำด้วยผ้าหรือพลาสติกหนานุ่มให้เด็กหยิบเล่นได้ เวลาเด็กดูหนังสือภาพพ่อแม่ควรชี้ชวนให้ดูด้วยความรักเด็กจะตอบสนองความรักของพ่อแม่ด้วยการแสดงความ พอใจความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและหนังสือภาพจึงส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกด้วย เด็กอายุ 2-3 ปี

เด็กแต่ละคนจะเริ่มชอบต่างกันไปแต่สภาพแวดล้อมที่ลูกเล็งดูการเลือกหนังสือนิทานที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้ควร เป็นหนังสือนิทานหรือหนังสือภาพที่เด็กสนใจไม่ควรบังคับให้เด็กดูแต่หนังสือที่พ่อแม่ต้องการให้อ่าน หนังสือที่ เหมาะสมควรเป็นภาพเกี่ยวกับชีวิตประจำวันสัตว์สิ่งของเด็กเล็กในช่วงนี้มีประสาทสัมผัสทางหูดีมาก หากมี ประสบการณ์ด้านภาษาและเสียงที่ดีในวัยนี้เด็กจะสามารถพัฒนาศักยภาพด้านภาษาและดนตรีได้ดีโดยเฉพาะ ช่วง อายุ 2 - 4 ปีเด็กมีความสนใจเสียงและภาษาที่มีจังหวะเด็กบางคนจำหนังสือที่ชอบได้ทั้งเล่มจำได้ทุกหน้าทุกตัวอักษรเหมือนอ่านหนังสือออกเด็กอายุ 3 ปีมีจินตนาการสร้างสรรค์อยากเอ่อกเห็นเข้าใจเรื่องเล่าง่ายๆชอบเรื่องเข้าไปซำมาดังนั้นหากเด็กมีประสบการณ์ที่ดีในช่วงเวลานี้จะเป็นพื้นฐานในการสร้างนิสัยรักการอ่านของเด็กในอนาคต

เด็กอายุ 4 - 5 ปี เด็กวัยนี้มีจินตนาการสร้างสรรค์อยากเอ่อกเห็นสิ่งรอบตัวเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าสิ่งนี้มาจากไหน ทำไมจึงเป็นเช่นนั้นเช่นนี้เริ่มเข้าใจความแตกต่างระหว่างความจริงกับเรื่องสมมุติ

นิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัยนี้ควร เป็นนิทานที่เป็นเรื่องที่ยาวขึ้นแต่เข้าใจง่ายส่งเสริมจินตนาการและอิงความจริงอยู่บ้างเนื้อเรื่องสนุกสนานน่าติดตาม มีภาพประกอบที่มีสีสันสดใสสวยงามมีตัวอักษรบรรยายเนื้อเรื่องไม่มากเกินไปและมีขนาดใหญ่พอสมควรใช้ ภาษาง่ายๆการอ่านนิทานให้เด็กฟังพร้อมสับชี้ชวนให้เด็กดูภาพในหนังสือประกอบจะเป็นการสร้างจินตนาการ สร้างสรรค์ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของพลังเรียนรู้จากการอ่านหนังสือ หากเด็กพบว่าเด็กชอบหนังสือเล่มใดเป็นพิเศษก็จะให้พ่อแม่อ่านซ้ำไปมาทุกวันไม่เบื่อดังนั้นพ่อแม่ควรอดทนเพื่อลูกเด็กบางคนจำข้อความในหนังสือได้ทุกคำแม้ว่าจะมีคำบรรยายยาวได้ทั้งเล่มซึ่งจะเป็น

ประโยชน์ของนิทาน

1. นิทานช่วยเสริมปัญญาเด็กในขณะที่เล่านิทาน บรรยากาศขณะเล่านิทานที่เกิดขึ้นเป็นบรรยากาศแห่งความสุขของทุกคน เป็นบรรยากาศแห่งความรัก ความอบอุ่น สร้างความผูกพันมั่นใจ เชื่อมมั่นในตนเอง ซึ่งจะเสริมปัญญาเด็กได้
2. นิทานช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นคนช่างคิด ช่างถามและช่างสังเกต นิทานช่วยให้เด็กเป็นเด็กกล้าถาม เด็กจะมีความมั่นใจ ฉลาดแสดงความคิดเห็นลูกจึงหะ เรียกว่ามีความฉลาดทั้งทางปัญญา และฉลาดทางอารมณ์ด้วย
3. นิทานทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้เร็วการเล่านิทานเปรียบเสมือนการสอนภาษาไปในตัว เด็กจะได้ยิน ได้ฟังรูปประโยค การใช้ภาษา ทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนนั้นๆ
4. นิทานทำให้เด็กจับประเด็นเก่ง วิเคราะห์เก่ง การเล่านิทานให้เด็กฟัง เล่าซ้ำๆเด็กจะจำได้ทั้งเรื่อง เด็กจะมองภาพรวมของเรื่อง ทำให้เด็กรู้จักจับประเด็น ย่อความเป็น รู้จักมองสรรพสิ่งเป็นระบบ เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว
5. นิทานสร้างให้เด็กมีจินตนาการ ในขณะที่เล่านิทานนั้น น้ำเสียงที่เล่าเรื่องนั้นจะกระตุ้นให้เด็กสร้างจินตนาการเป็นภาพ จินตนาการยิ่งใหญ่กว่าความรู้ จินตนาการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆใหม่ๆเกิดขึ้นในโลกของเรานี้ การเล่านิทานบ่อยๆ มากๆเรื่องจึงเป็นการสร้างจินตนาการ ไปพร้อมๆกับการรับรู้ถึงความใหม่ที่ลูกยังไม่เคยรู้มาก่อน

การเลือกนิทาน

ฟังเรื่องราวต่างๆแตกต่างกันไปตามความสามารถในการรับรู้และประสบการณ์ที่ได้รับนิทานที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 3 ปีขึ้นไปควรเป็นหนังสือภาพสมุดภาพหนังสือภาพผสมคำนิทานที่มีบทหรือกรอบในขณะที่นิทานที่เหมาะสมกับเด็ก อายุ 3 ปีขึ้นไปควรเป็นนิทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาตินิทานเรื่องเล่าที่ให้ข้อคิด ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับ การเลือกหนังสือต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่เด็กจะได้รับในการส่งเสริมพัฒนาการและการ เรียนรู้ของเด็กด้วยเช่นสอนให้รู้จักคำเรียกชื่อสิ่งของต่างๆเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกพัฒนาความคิดจินตนาการ ให้ความรู้สึกที่ดีต่อเด็กมีความคลุกขบขันให้มีความสุขสนุกสนานช่วยแก้ปัญหาให้กับตัวเด็กเมื่อเปรียบเทียบกับ ตัวละครเป็นต้นการอ่านเรื่องราวหรือเนื้อหาทั้งเล่มก่อนตัดสินใจเลือกจึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื้อหาและลักษณะรูปเล่ม : นิทานหรือหนังสือที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นเรื่องสั้นๆง่ายๆและไม่ซับซ้อนมีจุดเด่นของเนื้อเรื่องจุดเดียวเด็กดูภาพ หรือฟังเรื่องราวเข้าใจได้และสนุกสนานมีเนื้อเรื่องที่ชัดเจนชวนติดตามเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตัวเด็กและใกล้ชิดตัวเด็ก หรือธรรมชาติแวดล้อม ไม่มีการบรรยายเนื้อเรื่องควรมีลักษณะเป็นบทสนทนาโต้ตอบระหว่างตัวละครใช้ภาษาที่ ลูกต้องง่ายต่อความเข้าใจของเด็กตัวอักษรมีขนาดใหญ่ใช้สีเข้มอ่าน ได้ชัดเจนมีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อ เรื่องเป็นภาพที่มีสีสันสวยงามมีชีวิตชีวาส่วนใหญ่จะเป็นภาพเขียนหรือวาดมากกว่าภาพถ่ายมีรูปเล่มที่แข็งแรง ทนทานขนาดพอเหมาะกับมือเด็ก ไม่จำเป็นต้องเป็นรูปสี่เหลี่ยมเสมอไปและมีจำนวนหน้าประมาณ 10-20 หน้า

คุณค่าของนิทาน

1. นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
2. นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัว
3. นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ
4. นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ
5. นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตหลายๆด้าน

เทคนิคการเล่านิทาน

การเล่านิทานทำได้หลายรูปแบบได้แก่เล่านิทานโดยใช้หนังสือไม่ใช้หนังสือแต่ใช้อุปกรณ์อย่างอื่น ประกอบการเล่า เล่าปากเปล่าหรือใช้ทำทางร้องเพลงประกอบเล่าโดยใช้หุ่นมือหุ่นนิ้วหุ่นชักเล่าไปวาดไป หรือพับกระดาษใช้กระดาษหรือแผ่นป้ายสำลีประกอบการเล่าสิ่งเหล่านี้จะทำให้นิทานน่าสนใจยิ่งขึ้นตัวอย่างการ เล่านิทาน

จุดประสงค์ในการเล่านิทาน

การเล่านิทานจุดมุ่งหมายส่วนใหญ่อยู่ว่า ความสนุกสนานบันเทิงเป็นหลัก ส่วนจุดมุ่งหมายอื่นๆนั้นมักจะขึ้นอยู่กับผู้ เล่า นิทานเรื่องเดียวกันผู้เล่าอาจจะมีจุดประสงค์ในการเล่าแตกต่างกันไปบ้าง ซึ่งพอจะสรุปได้ ดังนี้

1. เพื่อความสนุกสนาน เป็นเครื่องบันเทิงใจในยามว่าง
2. เพื่อใช้สั่งสอน ได้แก่ นิทานคติต่างๆ
3. เพื่อให้ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น นิทานเกี่ยวกับสถานที่ ปรากรฎการณ์ ธรรมชาติ
4. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ศาสนา เช่น รามายณะ นิทานเกี่ยวกับเทพเจ้าต่างๆ เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทาน

งานวิจัยในประเทศ

ปราณี ปริญญาภิ (2551:57) ได้ศึกษาการพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานและการติดตามผล เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานและการติดตามผล ก่อนการทดลอง มีการรับรู้จริยธรรมด้านการ พุดไพเราะ และการช่วยเหลืออยู่ในระดับดี ด้านการพุด ไม่โกหก และการไม่ก้าวร้าวอยู่ในระดับพอใช้ ส่วน หลังการทดลองการรับรู้จริยธรรมด้าน การพุดไพเราะ การพุดไม่โกหก และการช่วยเหลืออยู่ในระดับดีมาก ส่วนการไม่ก้าวร้าวอยู่ในระดับดี แสดงว่าผลการวิจัยหลังการทดลอง สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง 2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานและการติดตามผล มีการรับรู้จริยธรรมสูงขึ้นและแตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ดวงสมร ศรีใสคำ(2552:70)จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน พื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพุด ของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้ 1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทาง ภาษาด้านการพุด ของนักเรียน อนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.77/88.33 โดยศึกษาจาก คะแนนประเมินย่อยแต่ละแผนท้าย

แผนการจัด กิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทาง ภาษาด้านการพูด ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทั้งหมด 12 แผนการจัดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 59.60 ส่วนเที่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.65 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.77 จากคะแนน เต็ม 72 คะแนน และคะแนนจากการประเมินพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดหลัง เรียน เท่ากับ 15.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.59 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 88.33 จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน ดังนั้นแสดงว่า ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษา ด้านการพูด ของ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น เป็นแผนการจัดกิจกรรมที่มี ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จำนวนนักเรียนมีน้อย ผู้ศึกษาค้นคว้าจึง สามารถดูแลเด็กนักเรียน ได้ทั่วถึง นักเรียนได้ร่วม กิจกรรมมากขึ้น อีกทั้งสื่อที่นำมาประกอบการจัด กิจกรรม คือ นิทาน ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนสนใจอยู่แล้ว ตลอดจน แนวการจัดกิจกรรมซึ่งเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของจอร์น ดิวอี้ การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติ จริง โดยช่วยกระตุ้นให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วม ในกิจกรรมให้มากที่สุด ซึ่งจะ นำไปสู่ความเข้าใจ สามารถถ่ายทอดความรู้สึกผ่านารพูด ไปเป็นคำหรือประโยคที่เหมาะสม สอดคล้องกับ แนวความคิดของ จัลณี เหล่าเสถียรกิจ (2549 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่า นิทาน เมื่อ นำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยจะ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้พฤติกรรมด้านความ เอื้อเพื่อ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้โดยให้เด็กมีจิตใจ อ่อนโยน มีความเมตตากรุณา เอื้อเพื่อ เพื่อแผ่ สร้างเสริมความรักและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี

นางสาวเกษรินทร์ ก้องเมือง(2551)ได้ศึกษา การพัฒนาความสามารถด้านการจับใจความ ของนักเรียนชั้น อนุบาลปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมการเล่านิทาน แบบเล่าเรื่องซ้ำ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดประสบการณ์ พัฒนา

ความสามารถด้านการจับ ใจความ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมการเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ มี ประสิทธิภาพ เท่ากับ89.50/92.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์ มีค่า เท่ากับ 0.6631 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.31 และนักเรียนมี ความสามารถด้านการจับใจความอยู่ในระดับมาก โดยสรุป แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความสามารถด้าน การจับใจความ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมการเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้บรรลุ ตามจุดประสงค์ของ หลักสูตรได้เป็นอย่างดี

สรวิทย์ พวงเดชานนท์(2559:743)ได้ศึกษาผลการใช้นิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ของ เด็ก ปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ผลวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทาง ภาษา ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เท่ากับ 84.90/86.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. คะแนนพัฒนาการทาง ภาษา หลังใช้นิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนสูง กว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียน โดยใช้นิทานร้อย กรอง เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.71 แสดงว่านักเรียนมี พัฒนาการที่ดี ขึ้น 0.71 หรือคิดเป็นร้อยละ 71 4. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อ ส่งเสริม พัฒนาการทางภาษาของเด็ก ปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก

บทที่ 3

การดำเนินงานวิจัย

1. กลุ่มประชากร

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกรณีเจาะจง ของนักเรียนอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยมุด สังกัดสำนักงานปลัด อบต.บางมะเดื่อ จำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แผนการจัดกิจกรรมการเล่นทาน
2. แผนการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางด้านการพูด

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเล่นทาน

ศึกษาเอกสารนิทานสำหรับเด็ก 4 ปี

- กำหนดกิจกรรมการเล่นทานจำนวน 6 แผ่น

3.2 แบบบันทึกการสังเกตการณ์พูด

- การสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางด้านการพูด ซึ่งใช้แบบสังเกตพฤติกรรมและจดบันทึกทางด้านการพูด

3. วิธีการดำเนินการทดลอง

1. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยมุด สังกัดสำนักงานปลัด อบต.บางมะเดื่อ ซึ่งมีจำนวน 21 คน จากการที่สังเกตมีเด็กจำนวน 4 คน ชาย-หญิง ซึ่งมีปัญหาทางด้านการพูด จึงได้รับการส่งเสริมทักษะทางด้านการพูด

2. การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ จัดโดยการให้เด็กร่วมกันทำกิจกรรมการเล่นทาน ซึ่งการที่เด็กได้ร่วมทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้ระยะเวลาในการทดลอง 12 ครั้ง ซึ่งจัดให้เด็กร่วมทำกิจกรรมการเล่นทานที่หลากหลาย และถามความสนใจของเด็ก การศึกษานี้จัดเป็นลักษณะของกลุ่มใหญ่ และมีการจดบันทึก การสังเกตพฤติกรรมทางด้านการพูด การศึกษาโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง และจดบันทึกการสังเกตพฤติกรรมด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต โดยการจดบันทึกพฤติกรรมทางด้านการพูด

ผลการสังเกต

ผลการสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเล่นนิทาน เด็กมีพฤติกรรมการพูดได้ชัดเจนมากขึ้นผลการสังเกตพฤติกรรมเด็ก 4 คน มีน้องเอ น้องบี น้องซี น้องดี (นามสมมติ)

ครั้งที่ 1

น้องเอกับน้องบีพูดคำว่าดวงจันทร์ไม่ค่อยชัด น้องซีกับน้องดีพูดได้ชัดแต่ยังไม่ค่อยคล่องในการพูด

ครั้งที่ 2

น้องเอกับน้องบีเล่าถึงเรื่องในนิทาน ได้แต่ยังออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ในคำว่าดวงจันทร์และกระดาษ น้องซีกับน้องดีพูดได้ชัดแต่ยังเล่าเรื่องที่ฟังยังไม่คล่อง

ครั้งที่ 3

น้องเอกับน้องบีพูดถึงชื่อตัวละครยังไม่ค่อยชัด น้องซีพูดคำว่าตาอยู่ยังไม่ชัด น้องดีพูดได้ยังไม่ค่อยชัด

ครั้งที่ 4

น้องเอพูดคำว่าตาอินยังไม่ค่อยชัด น้องบีพูดพูดได้เป็นเรื่องราวในนิทานแต่ออกเสียงยังไม่ชัดเจนในคำว่าตาอิน น้องซีพูดได้ชัดเจนแต่ยังเล่านิทานไม่คล่อง น้องดีพูดชื่อตัวละครได้ชัดและเล่าเรื่องได้มากขึ้น

ครั้งที่ 5

น้องเอกับน้องบีพูดคำว่ากระรอกยังไม่ชัดเจน น้องซีพูดได้ชัดแต่ยังไม่คล่องในการเล่าเรื่องราวเพราะเวลาเล่ายังติดขัด พูดเบา น้องดีเล่าเรื่องอย่างคล่องและชัดเจน

ครั้งที่ 6

น้องเอพยายามออกเสียงคำว่ากระรอกบ่อย น้องบีพูดถึงเรื่องราวในนิทานได้คล่องแต่ยังออกเสียงไม่ค่อยชัด น้องซีพูดได้ชัดเจนแต่เล่าเรื่องยังไม่คล่อง น้องดีเล่าเรื่องได้อย่างต่อเนื่องและชัดเจน

ครั้งที่ 7

น้องเอพูดคำว่าคาบเนี่ยยังไม่ชัด น้องบีพูดได้คล่องแต่ยังออกเสียงยังไม่ค่อยชัด น้องซีและน้องดีพูดได้ชัดเป็นเรื่องราวได้มากขึ้น

ครั้งที่ 8

น้องเอเล่าเรื่องราวได้มากขึ้นและจะพูดคำว่าคาบน้อยบ่อย ๆ น้องบีพยายามออกเสียงให้ชัด น้องซีกับน้องดีพูดได้ชัดเจน เล่าเรื่องได้มากขึ้น

ครั้งที่ 9

น้องเอกับน้องบีพูดถึงตัวละครและพยายามพูดให้ชัด น้องซีกับน้องดีพูดได้ชัดเจนและเล่าเรื่องราวในนิทานได้คล่อง

ครั้งที่ 10

น้องเอกับน้องบีพูดคำว่าสินิยังไม่ค่อยชัด น้องซีเล่าเรื่องในนิทานได้อย่างต่อเนื่อง น้องดีเล่าเรื่องราวได้มากขึ้น

ครั้งที่ 11

น้องเอกับน้องบีเล่าเรื่องในนิทานได้คล่องแต่การออกเสียงไม่ชัดคำว่ายักษ์ น้องซีพูดประโยคแรกของผักได้ น้องดีพูดได้ชัดเจนและเล่าเรื่องราวได้มากขึ้น

ครั้งที่ 12

น้องเอกับน้องบีพยายามออกเสียงจนชัดขึ้น น้องซีกับน้องดีพูดได้ชัดเจนและเล่าเป็นเรื่องราวได้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การทำงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการส่งเสริมทักษะทางด้านภาษาพูด เพื่อส่งเสริมการพูดโดยกายใช้นิทานประกอบภาพและการหาประสิทธิภาพของนิทานที่นำมาเล่าแก่นักเรียนฟัง โดยการเล่าแบบซ้ำ ๆ

สรุปการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมทักษะในการพูด โดยใช้นิทานประกอบ

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียน ชาย-หญิง อนุบาล 1 ภาคเรียนปี 2 ปีการศึกษา 2561 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเล็กบ้านห้วยมุด จำนวน 4 คน โดยได้ดำเนินการดังนี้

- สังเกตพฤติกรรมในแต่ละครั้งที่เล่านิทาน โดยการจดบันทึกพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกในขณะฟังนิทานของนักเรียนจำนวน 4 คน

- สังเกตการณ้พูดตอบโต้กับครูและเพื่อน ๆ ด้วยกันในขณะทำกิจกรรมการเล่านิทานและกิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี โดยผู้ทำการวิจัยได้จดบันทึกพัฒนาการทางด้านภาษา

- สังเกตการณ้เล่านิทานในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่มีนักเรียนจำนวน 22 คนได้แบ่งเป็น 2 ช่วง และสังเกตการณ้เล่านิทานก่อนนอนกับนักเรียนจำนวน 4 คน ในการจัดกิจกรรมนื้อหานิทานที่ใช้เป็นแบบพื้นบ้านและนิทานอีสป

- เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกต ได้แก่ การจดบันทึก นิทาน รูปภาพนิทาน

- การเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษาพูด เด็กเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นเรื่อย ๆ จากการพูดออกเสียงไม่ค่อยชัดและการเล่าเรื่องที่ยังไม่เป็นเรื่องราวจนเริ่มชัดเจน และเป็นเรื่องราวได้มากขึ้นสามารถสื่อสารกับเพื่อนและครูได้ดียิ่งกว่าเดิม มีความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีความสนุกสนานในการฟังนิทาน

อภิปรายผล

การทำผลงานวิจัยในครั้งนี้ ผลการสังเกตการณ้จัดกิจกรรมการเล่านิทาน ด.ช. เอ ,ด.ญ. บี , ด.ญ. ซี , ด.ช. ดี (นามสมมติ) มีพฤติกรรมพูดชัดขึ้น แสดงให้เห็นว่านิทานมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการพูดของเด็ก (จิตราภรณ์ เตมียกุล 2531 : 54) กล่าวไว้ว่าการฟังนิทานของเด็กปฐมวัยโดยใช้ภาษาภาพประกอบและหุ่นมือให้เด็กได้แสดงความรู้สึกผ่านสื่อและการพูดได้อย่างสนุกสนาน (เกริก ยูพันธ์ . 2539 : 87) กล่าวไว้ว่า การเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อ

พัฒนาการด้านต่าง ๆ ทุกวัน เด็กสามารถพัฒนาสติปัญญา อารมณ์ ภาษา สังคม บุคลิกภาพ ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้นิทานเป็นสื่อในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ หนังสือนิทานเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการเล่าเรื่องราวตามจินตนาการ ผู้ฟังมีการตอบสนองในการฟังนิทาน อยากเป็นผู้เล่าให้ผู้อื่นฟังและสามารถบอกเรื่องราวในนิทานได้ สามารถบอกให้ผู้อื่นเข้าใจในเรื่องราวที่ตนเองเล่า และมีจินตนาการฟังนิทานที่ผู้อื่นเล่าให้ฟังอย่างซื่ออย่างเช่น อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ กล่าวไว้ว่า หากอยากให้เด็กฉลาดหลักแหลมต้องเล่านิทานให้เขาฟัง และหากอยากให้เขาฉลาดหลักแหลม ต้องเล่านิทานให้เขาฟังมาก ๆ การเล่านิทานซ้ำ ๆ จะช่วยให้การเชื่อมต่อของเซลล์สมองมีประสิทธิภาพมากขึ้นมีจินตนาการ การคิด การพูดได้อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น หนังสือนิทานจึงเป็นส่วนหนึ่งของการคิดและพูดนำไปสู่การเขียน อยากอ่าน ชื่อหนังสือนิทานในแต่ละเรื่อง ได้ ผู้เล่าจึงต้องให้เด็กได้ดูหนังสือนิทานแล้วเล่าสิ่งที่ตัวของผู้อ่านอยากบอกเล่าให้ผู้อื่นฟังเป็นการพัฒนาการทางด้านการพูดให้ดีขึ้น

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

- เด็กมีพัฒนาการทางด้านการสื่อสารกับผู้อื่นได้ชัดเจนขึ้น
- การจัดกิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้รูปภาพประกอบที่หลากหลายเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น
- เด็กส่วนใหญ่มีความสนใจ และร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน
- เด็กกล้าแสดงความคิดเห็นออกมาทางด้านการพูดได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

- นิทานสามารถนำไปใช้กับกิจกรรมได้หลายกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
- จากการศึกษาที่ได้จัดกิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้หนังสือนิทาน เพื่อให้เด็กเกิดสิ่งเร้าและดึงดูดความสนใจ และเกิดการตอบโต้ทางการพูด
- การเลือกหนังสือนิทานควรมีสีสันสวยงามหน้าสนใจ
- ผู้ทำการศึกษาในชั้นเรียนควรนำผลงานไปเผยแพร่ให้กับผู้สอนท่านอื่น ๆ นำไปใช้เป็นแนวในการทำวิจัยในชั้นเรียนในโอกาสต่อไป

ภาคผนวก

ภาพแสดงการเล่นทาน

ภาพแสดงการเล่านิทาน